

Czy na badania lekarskie można skierować osobę, która kierowała rowerem w stanie nietrzeźwości, posiadającej jednocześnie uprawnienie do kierowania pojazdami (kategorii „B”). WSA we Wrocławiu w wyroku z 6 grudnia 2013 r. III SA/Wr 593/13 uznał, że nie ma takiej możliwości.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że istota sporu w rozpatrywanej sprawie zasadza się na odpowiedzi na pytanie o wzajemną relację art. 75 i 99 ustawy o kierujących pojazdami. W ust. 1 pierwszego z tych przepisów prawodawca zawarł katalog 6 grup podmiotów podlegających badaniu lekarskiemu przeprowadzanemu w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami. Dla tej konkretnej sprawy znaczenie ma zwłaszcza przepis art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami (...) Skoro przesłanką uzasadniającą (według organów) przeprowadzenie badania lekarskiego w rozpoznawanym przez Sąd przypadku było prowadzenie pojazdu (roweru) w stanie nietrzeźwości, przeto w rachubę wchodziło ewentualnie tylko przymusowe przeprowadzenie badania lekarskiego, „na podstawie skierowania”, przewidzianego w art. 75 ust. 2 pkt 2 (w związku z ust. 1 pkt 4) analizowanej ustawy. Niezwłocznego zauważenia wymaga jednak, że przewidując instytucję skierowania na badanie, legislator nie określił w art. 75 ustawy o kierujących pojazdami trybu kierowania na takie badania (kolejne, celowe podkreślenie Sądu). Tryb ten został natomiast określony w art. 99 tej samej ustawy. Przewidziano tam konieczność wydania w tym przedmiocie decyzji administracyjnej (chodzi zatem o tryb decyzyjny) przez upoważniony do tego organ, którym - z woli ustawodawcy - jest starosta. Biorąc pod rozwagę realia rozpoznawanej sprawy, skonkretyzowanej podstawy normatywnej do wydania decyzji, o której dopiero co wspomniano można było upatrywać w postanowieniu art. 99 ust. 1 pkt 2 lit. a, wedle którego to przepisu „1. Starosta wydaje decyzję administracyjną o skierowaniu kierowcy lub osoby posiadającej pozwolenie na kierowanie tramwajem na: ...2) badanie lekarskie, jeżeli: a) kierowała pojazdem w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.”

Zdaniem Sądu, przedstawiona - niejako dwuczłonowa - struktura ustawy o kierujących pojazdami, widoczna w odniesieniu do przepisów regulujących zagadnienie kierowania na badania lekarskie, powoduje konieczność preferowania przede wszystkim wykładni systemowej (dalsze, celowe podkreślenie składu orzekającego), przed wnioskami, jakie mogłaby nasuwać sama tylko interpretacja językowa obu przepisów wchodzących w rachubę.

Wykładnia systemowa tych przepisów (tzn. art. 75 i art. 99 ustawy o kierujących pojazdami) nasuwa zaś następujące konstatacje.

Po pierwsze, ustalonego w art. 75 ust. 1 katalogu grup podmiotów, które potencjalnie mogą podlegać prawnemu obowiązкови poddania się badaniom lekarskim nie można absolutnie poszerzać. Powinność ta, mająca jednak charakter publicznoprawny, musi być bowiem egzekwowana ściśle, a więc wyłącznie w odniesieniu do tych podmiotów, na które obowiązek taki nałożył sam legislator. Dobitnego podkreślenia wymaga w tym kontekście, iż - wbrew odmiennemu stanowisku przyjętemu w sprawie przez organy obu instancji - ustawodawca nie nałożył rozważanej powinności na każdego kierującego jakimkolwiek pojazdem (w rozumieniu tego pojęcia przyjętem w art. 2 pkt 31 prawa o ruchu drogowym), a jedynie na kierującego motorowerem, pojazdem silnikowym lub tramwajem, będącego w stanie nietrzeźwości albo w stanie po spożyciu alkoholu lub innego środka działającego podobnie do alkoholu.

Po drugie, ponieważ przepis art. 75 ustawy o kierujących nie reguluje trybu kierowania na badania lekarskie, charakter normy, którą kształtuje ten przepis wypada określić wyłącznie jako tzw. normę sankcjonowaną. Normy sankcjonującej trzeba natomiast upatrywać w rozwiązaniach przyjętych w art. 99

tej samej ustawy, skoro właśnie tam zostały określone zarówno tryb kierowania na badania lekarskie (konieczne jest wydanie decyzji administracyjnej), jak i organ właściwy do realizacji tego trybu (starosta). Innymi słowy ujmując kwestię omawianą w tym fragmencie uzasadnienia należy stwierdzić, że o tym, kogo można kierować na badania lekarskie przesądził prawodawca - szczegółowo i precyzyjnie, bez możliwości dokonywania interpretacji rozszerzającej w tym zakresie - jedynie w art. 75 analizowanej ustawy. Zagadnienie trybu i kompetencji organu władnego kierować na badania, zostało natomiast uregulowane w art. 99, który musi być w związku z tym potraktowany jako swoiste „uzupełnienie unormowania” zawartego w tym pierwszym przepisie.

Po trzecie, dwie poprzednie konkluzje nasuwają końcowy wniosek o nietrafności twierdzenia Kolegium, jakoby celowym zabiegiem ustawodawcy było stworzenie w ramach art. 99 abstrakcyjnej normy prawa, o uniwersalnym zastosowaniu. Rzekomo dlatego właśnie, w przepisie tym nie ma również kazuistycznych odniesień do poszczególnych grup kierowców. Taki kierunek wykładni czyniłby bowiem w ogóle bezprzedmiotowym podmiotowy aspekt zapisu werbalnego przyjętego w art. 75 ust. 1 pkt 4. A przecież przepis ten, oprócz przesłanki uzasadniającej nałożenie obowiązku poddania badaniu lekarskiemu (kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego, innego środka), jednoznacznie wskazuje także kogo dotyczy powinność poddania się takiemu badaniu.

Wśród wymienionych tam osób znajduje się kierujący motorowerem, brak natomiast kierującego rowerem. Godzi się podkreślić, że oba te pojazdy zostały osobno zdefiniowane w art. 2 pkt 46 (motorower) i pkt 47 (rower) prawa o ruchu drogowym.

Źródło: [CBOSA](#)